

засобів. Серед них різні психологічні тренінги особистісного та професійного розвитку, організація рольових та ділових ігор, учасники яких, імітуючи реальні умови майбутньої діяльності, моделюють свою поведінку з подальшим критичним аналізом досконалих дій, круглі столи та наукові сесії, виступаючи на яких учасники набувають досвіду ведення полеміки, дискусії.

Список використаних джерел

1. Альохіна Н. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія*, 2013. №40 (2). С. 51–55.

2. Стеценко Н. М. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця. *Педагогічний альманах*, 2016. №29. С. 185–191.

Ярослав Гарбич

аспірант

Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ТУРИЗМУ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті обґрунтовано потребу виваженого підходу до формування професіоналізму майбутніх менеджерів туризму. Головна увага зосереджена на характеристиці соціально-педагогічних аспектів використання інтерактивних технологій в освітньому процесі. Розкрито потенціал інтерактивних технологій та проаналізовано соціально-педагогічні особливості організації інтерактивного навчання.

Ключові слова: професіоналізм, майбутні менеджери туризму, інтерактив, інтерактивні технології, особливості.

Нині у закладах вищої освіти професійна підготовка конкурентоздатного фахівця повинна базуватися на активному використанні сучасних інноваційних освітніх технологій, які базуються на інтерактивному навчанні. Усі майбутні фахівці, які працюватимуть в сфері «людина – людина» мають ще під час навчання опанувати високим рівнем професіоналізму та оволодіти визначеними загальними та фаховими компетенціями відповідно до вимог майбутньої професійної діяльності. Не залишаються осторонь і майбутні фахівці галузі знань 24 Сфера послуг, які здобувають спеціальність 242 Туризм. Беззаперечним є той факт, що майбутній фахівець, який надаватиме туристичні послуги та працюватиме в туристичних (туроператорських) компаніях, малих підприємствах (турагенства, екскурсійні бюро), закладах курортного господарства, інших

підприємствах індустрії туризму та рекреації, державних та регіональних органах влади з управління туризмом повинен ще під час навчання опанувати не лише увесь спектр теоретичних знань, а й оволодіти вміннями та навичками.

Вважаємо, що забезпечити здобувачу вищої освіти якісне засвоєння усього спектру теоретичних знань, умінь та навичок в сфері туризмології на основі використання засобів інтерактивних технологій надасть можливість вільного доступу до працевлаштування та суттєво розширить спектр фахових компетенцій.

Наголосимо, що з психолого-педагогічної точки зору сучасна професійна підготовка майбутніх *фахівців спеціальності 242 Туризм* базується на теоретичних засадах (нормативні та вибіркові дисципліни), практичній підготовці) і спрямована на створення належних умов для творчого розвитку обдарованої особистості. У нашому баченні професійна підготовка здобувачів освіти має відбуватися в позитивному освітньому середовищі, що вимагає нового рівня організації й використання інтеракцій.

Насамперед відзначимо, що без системного впровадження інтерактивних технологій навчально-пізнавальна діяльність студентів у ЗВО стане лише загальним теоретичним гаслом. Тобто освітній процес майбутніх фахівців спеціальності 242 Туризм повинен бути максимально наповнений інтерактивом. Виходимо з тих міркувань, що інтерактив – означає здатність взаємодіяти. Зокрема інтерактив «передбачає: діалогічність, висвітлення та аналіз кожної проблеми під різним кутом зору, відмову від стереотипу та шаблону» [1, с. 9]. Саме на основі інтерактиву можна забезпечити активну взаємодію, організувати ініціативне спілкування здобувачів освіти і налагодити ефективне та цілеспрямоване співнавчання, взаємонавчання на основі рівноправності педагога та студентів.

На основі узагальнення публікацій Н. Волкової, Ю. Гладун, М. Кадемії, Н. Коломієць О. Пометун, С. Сисоєвої можемо констатувати, що з соціально-педагогічної точки зору інтерактивні технології виступають елементом особистісно зорієнтованої освіти, адже передбачають таку організацію освітнього середовища, яка базуються на паритетності стосунків усіх учасників, багатосторонній активній комунікації в режимі діалогу, безпосереднє встановлення взаєморозуміння та активний пошук спільного вирішення навчальних завдань й розвиток особистісно-професійних якостей.

На основі аналізу статті Л. Мельник [2, с. 261] було встановлено методичні особливості організації інтерактивного навчання, які варто враховувати під час професійної підготовки майбутніх фахівців спеціальності 242 Туризм. А саме: застосування проблемних ситуацій, що сприяє діалогу, дотримання правил навчального співробітництва, використання комунікативних методів і прийомів, оптимізація системи оцінювання результатів діяльності, розвиток навичок самоаналізу та

самоконтролю індивідуальної та групової діяльності.

Вивчення практики організації освітнього процесу майбутніх фахівців спеціальності 242 Туризм дало підстави для констатування того, що серед усього спектру інтерактивних технологій найбільшою перспективою для формування фахової компетентності володіють такі, як-от:

– діалогічно-дискусійні (діалог, бесіда, диспут, дискусія, мозковий штурм);

– ігрові технології (метод програвання ролей, ділова гра, рольова гра, інтерактивна гра, імітаційна гра, стимуляційна гра);

– технології тренінгу (соціально-педагогічний, навчальний);

– інформаційно-комунікаційні технології; гейміфікація (телеконференція, вебінар, комп'ютерні ігри).

Названі інтерактивні технології мають такі вагомні властивості як візуалізованість, ефективність, діагностичність та відтворюваність. Вони зможуть забезпечити «рівноправні партнерські стосунки між викладачем і студентом; співпраця студентів, що ґрунтується на принципах педагогіки співробітництва; орієнтація навчання на результат і набуття студентами життєвих компетенцій» [3, с. 24]. Вважаємо, що ці властивості інтерактивних технологій є вагомими та повинні бути враховані під час формування професіоналізму у майбутніх фахівців спеціальності 242 Туризм.

У підсумку наголосимо на тому, що традиційна система професійної підготовки студентів у ЗВО володіє певними позитивними надбаннями, однак для досягнення суттєвих змін доцільне внесення сучасних інновацій в освітню підготовку, які дозволять привести освітній процес у відповідність до сучасних вимог ринку праці. Перед майбутніми фахівцями туристичної галузі стоять доволі складні завдання, які можуть виконати лише компетентні фахівці, навчальний процес у яких був організований на основі використання інтерактивних технологій.

Список використаних джерел

1. Волкова Н. П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

2. Мельник Л. В. Впровадження інтерактивних технологій у навчальну діяльність ВНЗ у рамках реалізації задач Болонського процесу. *Педагогічні науки*. 2008. Вип. 48. С. 260–263.

3. Скучинська Л. С. Теоретико-методичні аспекти використання інтерактивної технології навчання у вищих технічних навчальних закладах. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2011. № 17 : Педагогічні науки. С. 22–25.